

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului depus de Partidul Național Moldovenesc, reprezentat de avocatul Roman Stici,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Național Moldovenesc împotriva Comisiei Electorale Centrale privind suspendarea executării hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 2541 din 28 mai 2024,

împotriva încheierii din 17 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3r-168/24
NR. PIGD 2-24058908-01-3r-17072024)*

Lipsa temeiurilor de suspendare a executării actului administrativ individual.

Curtea de Apel Chișinău, jud. V. Sîrbu, G. Dașchevici, A. Braga

25 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Partidul Național Moldovenesc, reprezentat de avocatul Roman Stici

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 31 mai 2024, Partidul Național Moldovenesc, s-a adresat în instanță cu cerere în temeiul art. 214 alin. (1) din Codul administrativ privind suspendarea executării hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 2541 din 28 mai 2024 prin care s-a atenționat Partidul politic Partidul Național Moldovenesc asupra obligației de a respecta art. 311 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 și a fost somat să verse în bugetul de stat suma de 65 000 de lei primită contrar prevederilor legale de la persoana fizică Dragoș Galbur, fapt constatat în pct. 14.1. și 26.1. din partea descriptivă a prezentei hotărâri, cu informarea până la ora 15:00 a zilei de 31 mai 2024, despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor ce confirmă virarea în bugetul de stat a sumei de 65 000 de lei. Neexecutarea obligației în termenul indicat va duce la suspendarea virării alocațiilor de la bugetul de stat în mărimea sumei încasate cu încălcarea legii începând din luna imediat următoare lunii în care a fost suspendat acest drept (f.d. 7-9).

2. Prin încheierea din 17 iunie 2024 s-a respins cererea reclamantului Partidul Național Moldovenesc împotriva Comisiei Electorale Centrale privind suspendarea executării hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.2541 din 28 mai 2024 (f.d. 90-93).

3. La data de 08 iulie 2024, Partidul Național Moldovenesc, reprezentat de avocatul Roman Stici, a depus recurs împotriva încheierii din 17 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, anularea încheierii contestate, adoptarea unei noi încheieri prin care cererea de suspendare să fie admisă (f.d. 96-97).

4. În motivarea recursului, s-a invocat că Curtea de Apel Chișinău a interpretat eronat prevederile art. 214 alin. (2) din Codul administrativ, considerând că nu există suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ emis de Comisia Electorală Centrală. Sancțiunea aplicată de Comisia Electorală Centrală se bazează pe o interpretare greșită

a unui împrumut ca fiind o donație. Contractele de împrumut între persoane fizice și partide politice sunt permise de legislația civilă și Legea nr.294/2007 privind partidele politice. Suma de 68 000 de lei a fost depusă în baza unui contract de împrumut legal, conform prevederilor legale aplicabile, ceea ce creează suspiciuni serioase privind legalitatea sancțiunii aplicate de Comisia Electorală Centrală. Instanța de fond nu a luat în considerare aceste aspecte esențiale și, astfel, a subestimat gravitatea problemelor legale ridicate de recurent

5. A mai indicat că Curtea de Apel Chișinău a neglijat gravitatea prejudiciilor iminente și ireparabile pe care le poate suferi Partidul Național Moldovenesc prin aplicarea sancțiunii dispuse de Comisia Electorală Centrală. Hotărârea nr. 2541 din 28 mai 2024 impune partidului să verse în bugetul de stat suma de 65 000 de lei, ceea ce, în contextul suspendării alocațiilor de la bugetul de stat, afectează grav capacitatea partidului de a desfășura activități politice și de a participa activ la viața politică a țării. Aceste măsuri cauzează prejudicii ireparabile atât pentru partid, cât și pentru democrația participativă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

6. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

7. Art. 242 din Codul administrativ:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.”

8. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

9. Art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.”

10. Art. 214 alin. (1)-(4) din Codul administrativ:

„Suspendarea executării actului administrativ individual contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de judecată care examinează acțiunea de contencios administrativ. Reclamantul poate solicita instanței de judecată competente suspendarea executării actului administrativ individual pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ dacă autoritatea publică investită cu soluționarea cererii prealabile a refuzat suspendarea sau nu a soluționat cererea de suspendare în termenul stabilit la art.172 alin.(3).

Instanța de judecată poate dispune suspendarea executării actului administrativ individual din motivele prevăzute la art.172 alin.(2).

Pentru probarea faptelor, participanții, în locul prezentării probelor obișnuite, pot depune o declarație pe propria răspundere.

Instanța de judecată decide cu privire la suspendarea executării actului administrativ individual printr-o încheiere susceptibilă de recurs, fără citarea participanților la proces. Dacă consideră necesar, instanța de judecată citează părțile pentru audiere în privința temeiniciei cererii de suspendare. Prevederile art.177 alin.(2) din Codul de procedură civilă nu se aplică.”

11. Art. 172 alin. (2) din Codul administrativ:

„Motivele suspendării sînt:

a) existența unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil;

b) existența pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

12. Cu referire la termenul de depunere a recursului se reține că, Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la 17 iunie 2024, fiind notificată recurentei și avocatului Roman Stici la data de 21 iunie 2024, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, anexat la actele cauzei (f.d. 94). Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Partidul Național Moldovenesc, reprezentat de avocatul Roman Stici, s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

13. Completul de judecată menționează că suspendarea reprezintă operațiunea de întrerupere temporară a efectelor juridice produse de un act juridic. Suspendarea actelor administrative reprezintă o garanție a asigurării legalității, ce intervine însă în cazuri de excepție, în situații limită. Aceasta presupune fie întreruperea vremelnică a producerii de efecte juridice (ceea ce înseamnă că actul era în vigoare), fie amânarea temporară a producerii de efecte juridice.

14. Legiuitorul a stabilit expres la art. 172 alin. (2) din Codul administrativ, doar două condiții de suspendare. Respectiv, Completul de

judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la dispunerea suspendării actului administrativ urmează a fi constatate existența acelor temeieri necesare a fi întrunite, prevăzute prin lege.

15. Așadar, atât cazul bine justificat în vederea confirmării incontestabile a existenței unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil, cât și paguba a cărei iminentă producere ar fi înlăturată prin suspendarea executării actului administrativ, trebuie să fie indicate și probate în concret, și nu doar afirmate prin preluarea textelor de lege, prin urmare, cert fiind instituită obligația probării faptului că existența acestor condiții nu se prezumă, ci trebuie dovedite de persoana lezată care a solicitat suspendarea executării actului administrative.

16. În speță, referitor la primul temei prevăzut de legiuitor – existența unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului defavorabil, instanța de recurs menționează că prin noțiunea de suspiciuni rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual, se înțeleg acele circumstanțe de fapt, care ar convinge judecătorul că actul administrativ individual ar fi ilegal, deoarece ilegalitatea propriu zisă a actului administrativ individual defavorabil, este un element de fond și se verifică doar în cadrul dezbaterilor judiciare.

17. Acest raționament se desprinde din faptul că ilegalitatea actului administrativ individual este una din condițiile cumulative de admitere a acțiunii în contestare. Corespunzător, ilegalitatea actului administrativ individual vizează două dimensiuni ale legalității, opusul ilegalității fiind legalitatea procedurală (formală) și legalitatea material.

18. Totodată, pentru a înlătura, chiar și temporar, regula executării imediate a actului administrativ prin suspendarea acestuia, instanța nu poate aprecia discreționar, arbitrar, necesitatea unei asemenea măsuri, ci doar prin raportare la probele administrate în cauză care trebuie să ofere suficiente indicii aparente de răsturnare a prezumției de legalitate, fără a analiza pe fond conținutul actului administrativ. Dar, probe în acest sens la dosar lipsesc.

19. La caz, Partidul Național Moldovenesc, reprezentat de avocatul Roman Stici, în motivarea solicitării de suspendare a invocat existența unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ contestat, însă, în speță se constată inexistența unor elemente ce ar institui evident și fără depășirea limitelor fondului cauzei suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ contestat. Respectiv, soluționarea lor poate fi realizată doar în urma unei analize în fond a pretențiilor privind anularea actului administrativ supus contestării.

20. Astfel, având în vedere că, examinarea cererii de suspendare nu presupune prejudecarea fondului cauzei, instanța având numai posibilitatea de a efectua o cercetare sumară a aparenței dreptului, în prezenta speță în limitele necesare examinării cererii de suspendare, nu s-au constatat obiectiv

suspiciuni serioase și rezonabile privind ilegalitatea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 2541 din 28 mai 2024.

21. Cât privește cel de-al doilea temei prevăzut de legiuitor – existența pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile, instanța de recurs relevă că, pentru a fi dispusă suspendarea executării actului administrativ contestat, persoana vătămată trebuie să dovedească temeinicia solicitării, precum și faptul că suspendarea are drept scop prevenirea unui prejudiciu ireparabil.

22. La rândul său, prejudiciu ireparabil presupune existența în cuprinsul actului vizat a unor dispoziții care prin aducerea la îndeplinire i-ar produce reclamantului un prejudiciu greu sau imposibil de înlăturat în ipoteza anulării actului. Or, prevenirea unui prejudiciu ireparabil presupune evitarea unui prejudiciu material viitor și previzibil, care ulterior, după adoptarea hotărârii, nu ar putea fi îndeplinit.

23. Sub acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că în prezentul litigiu nu există nici motivul alternativ de suspendare prevăzut la art. 172 din Codul administrativ. Și aceasta deoarece, existența pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil nu a fost argumentată și nici probată în regim suficient de obiectiv și convingător.

24. Așadar Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului precum că Curtea de Apel Chișinău a neglijat gravitatea prejudiciilor iminente și ireparabile pe care le poate suferi Partidul Național Moldovenesc prin aplicarea sancțiunii dispuse de Comisia Electorală Centrală. Hotărârea nr. 2541 din 28 mai 2024 impune partidului să verse în bugetul de stat suma de 65 000 de lei. Or, acest temei nu poate fi considerat ca existența pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile.

25. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că prejudiciul ireparabil presupune existența în cuprinsul actului vizat a unor dispoziții care, prin aducerea la îndeplinire i-ar produce recurentului un prejudiciu greu sau imposibil de înlăturat în ipoteza anulării actului. Or, prevenirea unui prejudiciu ireparabil presupune evitarea unui prejudiciu material viitor și previzibil, care ulterior, după adoptarea hotărârii, nu ar putea fi înlăturat.

26. De altfel, Completul de judecată constată că, cererea cu privire la suspendarea executării hotărârii nr. 2541 din 28 mai 2024 a Comisiei Electorale Centrale, întemeiat a fost respinsă de către Curtea de Apel Chișinău, or, la depunerea cererii privind suspendarea executării actului administrativ nu s-au identificat și justificat suficient de clar și efectiv acele circumstanțe care ar impune necesitatea instituirii garanției de asigurare a legalității prin suspendarea executării actului administrativ menționat.

27. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de Partidul Național Moldovenesc, reprezentat de avocatul Roman Stici împotriva încheierii din 17 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizie este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă